

Temat: Odkrywamy świat Marii Skłodowskiej-Curie i Nagrody Nobla

Scenariusz lekcji dla klas 1–3 szkoły podstawowej

Autorka: Wioleta Kok

Czas realizacji: 2 godziny lekcyjne (90 min)

Cele ogólne zajęć:

- przybliżenie sylwetki Marii Skłodowskiej-Curie – wybitnej polskiej noblistki;
- wprowadzenie uczniów w temat Nagrody Nobla i znaczenia tego wyróżnienia;
- kształtowanie umiejętności współpracy w grupie, rozwijanie ciekawości poznawczej;
- rozwijanie postawy szacunku wobec osiągnięć naukowych i roli naukowców.

Cele szczegółowe zajęć:

Uczeń:

- potrafi wskazać, kim była Maria Skłodowska-Curie;
- zna podstawowe fakty o jej życiu i pracy;
- rozpoznaje symbole pracy naukowca;
- umie współpracować w grupie i podejmować się różnych ról;
- rozwija umiejętności językowe, manualne i logiczne.

Metody pracy: burza mózgów, dyskusja kierowana, zabawa dydaktyczna, film edukacyjny, stacje zadaniowe, praca w grupach, doświadczenie, dyskusja kierowana, refleksja, mini-drama

Formy pracy: praca indywidualna, praca w grupach

Środki dydaktyczne:

- magiczne pudełko + rekwizyty: lupa, probówka, zeszyt, mapa, zdjęcia laboratorium, tablica Mendelejewa, pipetka, pióro;
- film edukacyjny o Marii Skłodowskiej-Curie (komputer, dostęp do Internetu, rzutnik lub tablica interaktywna);
- karty pracy;
- barwniki spożywcze, przezroczyste kubeczki plastikowe lub stoiki, woda, pipetki lub łyżeczki do mieszania barwników;
- materiały plastyczne (kartki A3, mazaki, kredki, klej, nożyczki, zdjęcia);
- dyplomy;
- link do filmu;
- instrukcje do stacji zadaniowych.

Szczegółowy przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie (10–15 min)

Metody: burza mózgów, dyskusja kierowana, zabawa dydaktyczna

1. Magiczne pudełko:

- o nauczyciel umieszcza na środku klasy ozdobione pudełko (np. skrzynkę). W środku znajdują się rekwizyty: lupa, probówka, zeszyt szkolny, mapa Polski i Francji, zdjęcia laboratorium, tablica Mendelejewa, pipetka, pióro;
- o następnie nauczyciel informuje uczniów, że w pudełku znajdują się przedmioty sugerujące wykonywany zawód i ważną dla nas Polaków postać w świecie nauki.

2. Dwóch uczniów losuje rekwizyty:

- o jeden uczeń wyciąga przedmiot, pokazuje go i nazywa;
- o drugi zapisuje jego nazwę na tablicy (jeśli klasa dopiero poznaje litery – robi to nauczyciel lub uczeń mający umiejętność pisania);
- o przy każdym wylosowanym rekwizycie nauczyciel może sugerować uczniom istotne fakty z życia bohaterki zajęć, np.: **lupa:** „od dziecka lubiła badać świat, obserwować rzeczy z bliska”, **zeszyt:** „W szkole była pilną uczennicą i bardzo lubiła uczyć się matematyki i przyrody”, **probówka:** „Jako dorosła osoba prowadziła badania w laboratorium”, **zdjęcie laboratorium:** „To miejsce pracy tej osoby”, **mapa:** „Mieszkała w Warszawie, a później w Paryżu”, **tablica Mendelejewa:** „Odkryła dwa pierwiastki promieniotwórcze: polon i rad”.

3. Po odkryciu wszystkich rekwizytów następuje wspólna burza mózgów:

- o „Jakie zawody mogą wiązać się z tymi przedmiotami?”
- o „Czy znacie jakiegoś naukowca? Czy to kobieta czy mężczyzna?”
- o nauczyciel kieruje rozmowę w stronę Marii Skłodowskiej-Curie.

2. Część główna (ok. 40 min)

Metody: film edukacyjny, stacje zadaniowe, praca w grupach, doświadczenie, scrabble, krzyżówka

1. Film edukacyjny – krótki materiał o Marii Skłodowskiej-Curie.

- o Propozycja: https://youtu.be/moql8dMsfgQ?si=gu6aacy_KVozTL5R;
- o po filmie nauczyciel opowiada krótko o Nagrodzie Nobla: prestiż, znaczenie, radość dla zwycięzcy i kraju.

2. Podział na grupy – nauczyciel dobiera uczniów, wyznacza liderów grup.

3. Stacje zadaniowe (rotacyjne, nauczyciel wybiera 2 lub 3 stacje z 4 zaproponowanych niżej według własnego uznania, karty pracy do stacji zadaniowych są dostępne do pobrania):

UNIwersytet
WARSZAWSKI

CENTRUM
WSPÓŁPRACY
I DIALOGU

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Minister Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

WOJSKOWY INSTYTUT MEDYCZNY
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

- Stacja 1: „Laboratorium Marii” – eksperyment z barwnikami: uczniowie obserwują mieszanie kolorów, symboliczne nawiązanie do pracy w laboratorium. Następnie zapisują wnioski na karcie pracy.
- Stacja 2: „Krzyżówka o Marii Skłodowskiej-Curie” – hasła związane z jej życiem i pracą naukową, wyposażeniem laboratorium.
- Stacja 3: „Kącik dziennikarski” – reportaż o pracy naukowca: grupa układa pytania do wywiadu z naukowcem (np. „Co Pan/Pani bada?”, „Jak wygląda dzień w laboratorium?”).
- Stacja 4: „Mini-projekt – plakat przedstawiający Marię Skłodowską-Curie” – plakat A3.

3. Podsumowanie (10–15 min)

Metody: dyskusja kierowana, refleksja, mini-drama, zabawa edukacyjna

1. Liderzy grup odpowiadają na pytania:

- „Czy stacje zadaniowe były ciekawe?”
- „Co sprawiło wam trudność?”
- „Jak się czuliście w roli naukowców?”
- „Czy każdy mógłby otrzymać Nagrodę Nobla?”

2. Do wypowiedzi zachęceni są również inni członkowie grup.

3. Zakończenie:

- wręczenie uczniom dyplomów;
- nauczyciel podkreśla, że każdy uczeń jest odkrywcą i może w przyszłości dokonać czegoś wielkiego.

Bibliografia

https://www.nobelprize.org/prizes/chemistry/1911/marie-curie/biographical/?utm_source=chatgpt.com

<https://www.wesolespacerypowarszawie.pl/maria-sklodowska-curie-w-kolorze/>

Fus, Katarzyna, Grodek, Julita, *Mania dziewczyna inna niż wszystkie*, Wydawnictwo Zuza Toys 2021.

Szewczyk, Robert, *Atlas pierwiastków. Jak działa świat?*, Ringier Axel Springer Polska 2023